DE CONSTITUTIONEEL.

NIEUWE 'SGRAVENHAAGSCHE COURANT.

No. 22. **Donderdag 25 October.** **1855.**

Uitgever: **C. H. SUSAN, Jr.**, te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten: **M. Schooneveld & Zoon**, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau: Jan-Hendrikstraat, N°. 259, te 's Gravenhage.

Deze Courant verschijnt alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.
Abonnementsprijs voor 3/m. ***f* 4.50**; franco per post ***f* 5.50**.
Advertentiën van 1—6 regels ***f* 1**. Voor elken regel meer **15 cents**; behalve **35 cents zegelgeld**.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ***f* 1**, het zegelgeld daaronder begrepen.

De Staatsbegrooting voor 1856.

III.

De voorloopige verslagen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal over de ontwerpen der begrootingswetten voor 1856 zijn thans bekend. Reeds hebben we de meeste dier verslagen geheel of grootendeels [illegible]: achtervolgens zullen we daarmede voortgaan. Ook onderscheidene dagbladen behelzen beschouwingen over de begrooting en menige bedenking wordt daartegen ingebragt. Het is dus thans de tijd gevolg te geven aan de toezegging, welke wij in No. 5 gaven, om ook ons eigen oordeel over de meest belangrijke punten te doen kennen.

Een der voornaamste vraagstukken, die bij de behandeling der begrooting in aanmerking komen, is zeker dat nopens de vermeerdering van de opcenten op onderscheidene middelen. Reeds in ons No. 11 hebben we eenigermate dat punt besproken, maar we achten ons nu verpligt daarop meer bepaald terug te komen. Wij mogen niet ontveinzen, dat de aanmerkingen, welke tegen dit deel van de voorstellen der Regering worden ingebragt, ons zeer hebben bevreemd. Na al hetgeen vooral sedert 1853 over het onderwerp der belastingen is voorgevallen, kwam dat voorstel van verhooging van opcenten volstrekt niet onverwacht. Noch in 1853, noch in 1854 heeft de oppositie den moed gehad een zoodanig veelomvattend voorstel te doen, als door de Regering werd ingediend tot afschaffing van den accijns op het gemaal en van het tonnegeld op de zeeschepen. Maar dat voorstel der Regering was, van den aanvang af, aan eene voorwaarde verbonden, namelijk, dat er voor een gedeelte van den op te heffen accijns een aequivalent zou worden aangenomen. De Regering heeft in het begin een hoofdelijken omslag voorgedragen, maar dat aequivalent vond weinig bijval, terwijl ten slotte art. 2 der wet van 13 Julij 1855 werd goedgekeurd, waarin bepaaldelijk vastgesteld werd, »dat voor zooverre de overige middelen niet voldoende mogten zijn om te vervangen hetgeen 's Rijks schatkist, bij de afschaffing van den accijns op het gemaal, zal derven, daarin voorzien wordt door middel van verhooging der opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting, het personeel en de patenten, op de hoofdsom van den rijks-accijns en het collectief zegel, op het binnen- en buitenlandsch gedistilleerd en den wijn, op de hoofdsom der zegel-, registratie-, griffie-, hypotheek- en successieregten, gelijk mede op de hoofdsom van het regt van waarborg op de gouden en zilveren werken.»

Na die stellige wetsbepaling komt het ons zonderling voor, dat de eerste maal, dat men, na de vaststelling der wet van 13 Julij 1855, daaraan gevolg geven wil, er zooveel tegenkanting bestaat. Wel zegt men, dat uit het artikel niet de bepaalde verpligting voortvloeit, om die opcenten te heffen, wanneer de overige middelen voldoende mogten zijn, en wij willen ook gaarne toegeven, dat, zoo de andere middelen in het vervolg voldoende mogten opbrengen, de te heffen meerdere opcenten van lieverlede kunnen worden afgeschaft. Dat was de bedoeling van art. 2 der wet. Maar om nu te zeggen dat men al de meerdere opcenten zou kunnen missen, of zeker die op de directe belastingen, is op dit oogenblik weinig overeenkomstig met hetgeen men vroeger gehoord heeft.

Wat we hier zeggen, zullen we bewijzen. Bij de algemeene beraadslagingen over het ontwerp tot afschaffing van den accijns op het gemaal, hield de Minister van Finantien den 9 Junij jl. eene merkwaardige rede. Hij behandelde onderscheidene punten, waarvan het vierde was het aequivalent voor een *gedeelte* van de op te heffen belasting. Hij herinnerde daarbij de woorden van den heer Thorbecke, in December 1853 gebezigd: »dat het voorstel welligt door een stoutmoedigen Minister van Finantien zou kunnen worden gedaan, en door eene moedige Kamer worden aangenomen, om het gemaal geheel af te schaffen, zonder aequivalent.» De Minister liet op die woorden volgen: »Wij zijn niet zoo stoutmoedig, maar stellen nu een aequivalent voor. Dit bewijst vooreerst voorzigtigheid, maar ten tweede moet ik er dit bijvoegen, dat de uitgaven voor Oorlog en Marine verhoogd zijn, waardoor ook de toestand niet volkomen [illegible] is.» Het blijkt uit die rede duidelijk, dat de Regering uitgegaan is van het denkbeeld, dat: »wanneer men den accijns op het gemaal wilde afschaffen, dan [illegible] de voorzigtigheid gebood, voor een gedeelte [illegible] accijns een ander middel voor te dragen.» De Minister gaf daarbij de hoop te kennen, »dat de opcenten, die thans bij de bestaande zouden gevoegd worden, slechts zeer tijdelijk zouden zijn, zoodat men, wanneer de middelen voortgaan om, zooals in den laatsten tijd, progressief te klimmen, men zeer spoedig de opcenten zal terugbrengen op het peil, waarop zij thans zijn.»

Wat nog meer zegt, sommigen drongen toen aan op de weglating van art. 2, maar de Minister heeft zeer teregt aan dien wensch niet willen voldoen, »omdat hij later het verwijt niet wilde ontvangen, als hij met eene wet tot verhooging kwam: waarom hebt gij dit niet vroeger aangekondigd.»

Er bestond dus geen ander denkbeeld, dan om voor een gedeelte van den op te heffen accijns een aequivalent te heffen, en dat in verhooging van opcenten te vinden. De minister schaarde zich in de zitting van 14 Junij geheel aan de zijde van hen, die voor het behoud van het art. 2 geijverd hadden. Hij achtte dat behoud van het hoogste belang; hij achtte het wenschelijk, dat dit voorschrift niet uit de wet wierd geligt; hij geloofde dat het eene groote kracht aan de Regering geven zou, wanneer zij bij de voordragt der wet op de middelen steeds kon aantoonen, gehandeld te hebben naar de beginselen in art. 2 vastgesteld. Om die reden beschouwde hij het van gewigt, dat het artikel behouden bleef. De Regering koesterde den wensch, dat die opcenten achtereenvolgens zouden kunnen verminderd worden en dat men aldus op een niet te ver verwijderd tijdstip zou terug komen op het peil, waarop zij thans staan.

In diezelfde zitting van 14 Junij heeft de Minister zelfs nog duidelijker gesproken. De heer Rochussen had namelijk gevraagd, of het voorschrift, betrekkelijk de opcenten, imperatief voor de Regering was, namelijk: of zij, wanneer dit artikel werd aangenomen, verpligt zou zijn op *al* die middelen een gelijk getal opcenten te leggen; en op die vraag heeft de Minister geantwoord: »Wat het *gelijke* getal betreft, dit acht ik niet imperatief; ik geloof, dat het wenschelijk is een gelijk getal te kiezen en dat is ook het beginsel waarvan wij zijn uitgegaan.» Daaruit volgt dus duidelijk dat verhooging van opcenten, ingevolge art. 2 der wet, wel degelijk was imperatief, maar niet om het getal op *al* de middelen gelijk te nemen, hoezeer het voornemen daartoe bij de Regering wel bestond.

De Minister is ook bij de verdediging van de wet in de Eerste Kamer van hetzelfde standpunt uitgegaan. Toen daar tegenstanders der wet de vrees aan den dag legden, dat de afschaffing niet baten zou, en dat men bij de Tweede Kamer met nieuwe voorstellen zou komen, gaf de Minister ten antwoord (zitting van 11 Julij): »Wel, Mijne Heeren, het zal mij verheugen, wanneer dit gebeurt; ik wenschte, dat er in September reeds weder voorstellen kwamen, dan zouden wij in staat worden gesteld, om ons standpunt goed aan te toonen; om te toonen wat wij willen, hoever wij willen gaan, en dat wij niet verder willen gaan, *zoolang de opcenten niet tot het tegenwoordige peil zijn teruggebragt.*»

Het blijkt dus, dat de Regering geene afschaffing van den accijns op het gemaal heeft willen voorstellen, dan met een aequivalent, om gedeeltelijk in het ontstane verlies te voorzien. Het blijkt verder, dat de Regering aan dat aequivalent heeft blijven vasthouden en juist ter voorkoming van moeijelijkheden in het vervolg art. 2 in de wet heeft willen opgenomen zien. De verhooging van opcenten was imperatief. Alleen over de verdeeling dier opcenten, over de verschillende middelen, zou er sprake kunnen zijn. De Regering heeft zelfs verklaard, dat zij niet verder wil gaan, ten aanzien van vermindering van lasten, zoo lang de opcenten niet tot het tegenwoordige peil zijn teruggebragt. Moet het na dit alles, en nadat dit een en ander zoo nadrukkelijk op den voorgrond is geplaatst, geene bevreemding wekken, dat men zich nu reeds aankant tegen de aanneming van alle of van de meeste opcenten. Stemt dat overeen met de voorzigtigheid en behoedzaamheid, die, ten aanzien van 's lands geldmiddelen, met [illegible] grond zoo dikwerf ook door oud-Ministers van Finantien in de Kamer zijn aanbevolen? Welke waarborg bestaat er, dat de meerdere opbrengst van belasting ook in het volgende jaar, zal voortduren? Welke zekerheid, dat men over 15½ millioen uit de geldmiddelen der Overzeesche bezitting zal kunnen beschikken? Wie staat er voor in, dat het Rijk niet tot allerlei onvoorziene en buitengewone uitgaven zou kunnen worden verpligt? In een woord: wie kan zich ten borg stellen, dat het evenwigt tusschen uitgaven en middelen in 1856, zonder de voorgestelde verhooging van opcenten, zal kunnen behouden blijven? Wie heeft den moed, om den gunstigen toestand van 's Rijks geldmiddelen zoo roekeloos in de waagschaal te stellen? Wij gelooven niet, dat de groote meerderheid der Volksvertegenwoordiging, zoo zij de zaken onpartijdig beschouwt, dien onvoorzigtigen weg zal willen inslaan. Zeker is het, dat wij de verantwoordelijkheid niet zouden wenschen te dragen, haar dien raad te hebben gegeven.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De volgende zijn de jongste berigten van het OORLOGSTOONEEL uit de Krim:

De bondgenooten hebben met talrijke batterijen het vuur geopend tegen de noordelijke forten. De stelling der Russen was daardoor zeer hagchelijk geworden. Het aantal karren, dat zij lieten aanvoeren, gaf grond tot het vermoeden, dat zij de noordelijke forten willen ontruimen, om zich te Simferopol te concentreren. De generaal d'Autemarre heeft aan den opper-Belbeck post gevat, terwijl eene afdeeling jagers tot aan Baïdar voortgerukt is. Te Eupatoria is de generaal d'Allonville met eene divisie voetvolk en met engelsche ruiterij versterkt. De Russen trokken naar de hoogte van Mackenzie terug, doch detacheerden talrijke kolonnes, ten einde te trachten om den kring, waarin de bondgenooten hen willen sluiten, open te houden.

Met de *Christophe Colomb* zullen naar Frankrijk terugkeeren de generaals Bosquet, Trochu en Mellinet.

Nopens Otchakow zijn verschillende berigten in omloop. Volgens sommigen zou die plaats door de bondgenooten zijn genomen, terwijl anderen beweren, dat de Russen op den 18en de vestingwerken van het punt van Otchakow hebben doen springen. Dit laatste komt ook overeen met een berigt van den admiraal Lyon, waarin tevens gemeld wordt, dat gezegde vestingwerken, hoezeer met 23 stukken geschut bewapend, wel bereikbaar waren voor de bombardeersloepen der bondgenooten.

Het schijnt, dat Otchakow noch Cherson het hoofddoel der generaals van de bondgenooten uitmaakt, en dat men meer bepaaldelijk het oog op de Krim gevestigd houdt. Daar wil men naar alle waarschijnlijkheid het oorlogsdrama ten einde brengen. De Russen hebben Perekop zeer versterkt; zij hebben daar nieuwe grachten gegraven, en het is vooral aan den kant, welke voor de Krim van belang is, dat de meest geduchte werken moeten zijn opgerigt, hetgeen schijnt aan te duiden, dat men in het waarschijnlijke geval van ontruiming tot elken prijs dit punt voor de bondgenooten wil verzekeren. Overigens valt het zeer te betwijfelen, of de opperbevelhebbers der vereenigde troepen in het nemen dier stelling wel dat belang zien, dat de Russen aan haar behoud hechten.

Door sommige bladen is dezer dagen een gerucht gemeld, dat de Koning der Belgen zich met de taak van bemiddelaar tusschen de oorlogvoerende mogendheden zou hebben belast. Men verneemt thans, dat dit gerucht ten eenemale van grond ontbloot is.

Steeds worden te Marseille vele troepen naar het Oosten ingescheept; in weinige dagen hebben tien duizend man die

haven verlaten en de plaatselijke bladen melden, dat 3 à 4000 man van de 81e afdeeling, van de artillerie enz., insgelijks tot inscheping bestemd, den 15 tot 17 aangekomen zijn. Volgens die bladen zouden de kazernen der stad niet toereikende zijn voor de doortrekkende troepen, zoodat men ze bij de ingezetenen heeft moeten inkwartieren: iets wat zeer lastig begint te worden en een algemeenen maatregel van voorziening noodig maakt. Men heeft berekend, dat, sedert den aanvang van den krijg, Frankrijk en Algiers te zamen drie honderd duizend man hebben geleverd. Dat bedrag, reeds ten naastenbij door de Engelsche dagbladpers opgegeven, is ongetwijfeld zeer aanzienlijk en vertegenwoordigt een cijfer van uitgaven, hetwelk dat van vroegere oorlogen op het vasteland overtreft; maar men moet zich herinneren, dat, behalve de honderd duizend strijders van het leger, die zich thans op het oorlogsveld bevinden, er bij voortduring zieken, die aan de betere hand zijn, terugkeeren, om in hun vaderland algeheel herstel te zoeken en waarvan een gedeelte reeds weder garnizoens-dienst kan doen.

De *Times* berigt dat de generaal Simpson als opperbevelhebber van het Engelsch leger in het Oosten terug is geroepen. Wie zijn opvolger zijn zal wordt nog niet gemeld.

Sommige berigten van het oorlogstooneel in Azie melden, dat Omar-Pacha vóór het voorjaar niet in staat zou zijn tegen de Russen eenige krijgsverrigting ten uitvoer te brengen, daar hij over geen voldoend materieel kan beschikken.

Indien dit zoo is, dan zou de bezetting van Kars, die zich den 29sten zoo dapper verdedigde, de strengheid des winters als eenigen grond tot hoop hebben, dat het beleg door de Russen zal worden opgebroken, naardien deze laatste haar lieten voortduren na den vruchteloozen storm, dien zij tegen de plaats hebben beproefd.

Naar men wil zouden de moeijelijkheden, tusschen Frankrijk en de Napolitaansche regering gerezen, schier vereffend zijn. Deze laatste zou aan het Kabinet der Tuilerien de verlangde voldoening gegeven hebben, wegens de weigering tot het doen van saluutschoten door het klein eskader voor de haven van Messina. Er zou slechts nog eenig verschil bestaan den vorm betreffende. In weêrwil dezer schikking is het waarschijnlijk, dat de betrekkingen tusschen Napels en de Westersche Mogendheden niet op den vroegeren vriendschappelijken voet zullen worden gebragt.

HET OOSTERSCH OORLOGSTOONEEL.

Uit het rapport van den luit. kol. Ready, betreffende het bezetten van Taman uit Phanagoria (tegenover Kertsch) blijkt hoofdzakelijk, dat de vermeestering der genoemde sterkten den 24sten September heeft plaats gehad, en dat daartoe 3 compagnien van het 71ste Engelsche regement en 6 compagnien Fransche infanterie gebezigd zijn, met 4 Engelsche en 6 Fransche kanonneerbooten. Onder bedekking van het vuur dezer booten, zijn de troepen ten oosten van Phanagoria geland, zonder tegenstand te ontmoeten en terwijl zich in de nabijheid slechts eenige kozakken en infanterie vertoonde, die spoedig terugtrokken. Terwijl daarop de sterkten, die door den vijand verlaten waren, bezet werden, vertoonden zich op de naburige berghoogte een aantal kozakken, hetwelk aangroeide tot omstreeks 600 man; doch deze magt werd bestookt door de kanonneerbooten en verwijderde zich insgelijks, met achterlating slechts van enkele vedetten. In het fort van Phanagoria vond men eene geringe hoeveelheid leeftogt en krijgsbenoodigdheden van weinig waarde; de aanwezige 62 kanonnen en 4 mortieren waren onbruikbaar gemaakt. Den volgenden dag hebben de troepen eene groote hoeveelheid brand- en timmerhout in den omtrek verzameld; bij dit werk zijn zij verontrust door den vijand, welke echter niets belangrijks ondernomen heeft. Het verzamelde hout zou aan boord der schepen gebragt worden.

Het vermeesteren van Phanagoria en Taman acht men van belang, omdat daardoor het bezit van Kertsch en Jenikalé en de doortogt door de zeestraat van Kertsch naar de zee van Azoff verzekerd wordt. In den winter kan die zeestraat bevriezen, en dan zou de vijand eene poging hebben kunnen aanwenden om Kertsch te heroveren en van dien kant in het zuid-oosten der Krim binnen te dringen.

GROOT-BRITTANJE.

Men verzekert, dat in den jongst gehouden kabinetsraad het vraagstuk van eene mogelijke ontbinding van het parlement is behandeld; doch dit voor den oogenblik ontkennend is beslist.

Een ander gewigtig vraagstuk moet het bestuur hebben bezig gehouden: n. l. het herstel van de wet nopens de vreemdelingen. De strenge bepalingen van die wet hebben de regering tot dusverre van hare weder-invoering teruggehouden; maar de jongste gebeurtenissen te Jersey hebben haar, zoo het schijnt, tot andere gedachten gebragt. Men houdt het er voor dat de voordragt tot herstel van de bedoelde wet in de aanstaande zitting van het parlement zal gedaan worden. In den tegenwoordigen stand van zaken meent men, dat zij ook zal worden aangenomen; het laatst dat zij voor een jaar werd ingewilligd was in 1848, na de Februarij-omwenteling.

— De *Express* verzekert, dat de afschaffing der epauletten voor de officieren der Engelsche zeemagt bepaald is vastgesteld. De officieren zullen echter drie uniformen behouden: Hof-uniform, en groote en kleine tenue.

— Zondag namiddag ten twee ure grepen in Hydepark wederom zamenscholingen plaats, die aanvankelijk alleen uit eenige groepen werklieden en arbeiders bestonden, maar door toevloed van mannen, vrouwen en kinderen uit verschillende klassen aangroeiden, sommigen van welke alleen door nieuwsgierigheid gedreven werden, maar anderen meer door de zucht om de dusgenaamde Aristocratie te beleedigen, dan om zich met de duurte der levensmiddelen in te laten. Een vijftigtal politie-agenten hield goed toezigt in het Park. Terwijl de zamenscholing reeds door vermoeijenis uiteen gegaan zou zijn, begonnen eenige personen de volksmenigte toe te spreken. De een wenschte haar geluk dat zij, door hare tegenwoordigheid, het regt had vastgesteld om in het haar toebehoorend Park zamen te komen; een ander predikte het communismus, als het redmiddel tegen de duurte der levensbehoeften; een derde voer hevig tegen de Aristocratie en de bevoorregte standen uit, en een vierde klom tot den oorsprong van het eigendomsregt in Engeland op, door de geschiedenis der verdeeling van het grondgebied onder Willem den Veroveraar te verhalen. Intusschen zag het volk eenige bedienden in liverij naderen en begon hen zoo hevig uit te jouwen en te beleedigen, dat de politie tusschen beide moest komen. Ten vijf ure, bij het vallen van den avond en naardien het hard begon te regenen, gingen de volkshoopen van lieverlede uiteen.

— De Engelsche dagbladen zeggen dat de Bank te Amsterdam weigert zilver in baren te verkoopen, zooals zij vroeger deed, toen zij er voordeel in vond.

— Uit Melbourne in Australië heeft men te Liverpool berigten tot 25 Julij. De toestand dier volksplanting bleef hoogst zorgelijk. Er ging nagenoeg niets om, de arbeidsloonen waren sterk gedaald en de prijzen der noodwendigste levensbehoeften hadden eene buitensporige hoogte bereikt. In de omstreken van Sandhurst zijn nieuwe mijnen ontdekt. Onder de leiding van den heer Gregory werd eene expeditie naar het binnenland van Australië uitgerust, om meer naauwkeurige kennis daarvan te verkrijgen. De *Marco Polo* heeft, gelijktijdig met deze berigten, 125,000 oncen goud overgebragt.

— De *Globe* spreekt een gerucht tegen, als zoude de Engelsche gezant in de Vereenigde Staten, de heer Crampton, teruggeroepen zijn.

SARDINIE.

Er zijn berigten uit Turin van den 18 ontvangen, blijkens welke de gezondheidstoestand van Koning Victor Emmanuel aanmerkelijk verbetert. Den vorigen dag kon Z. M. zelf het voorzitterschap van den ministerraad bekleeden, en men houdt het ook voor vrij zeker, dat hij den 12 November in persoon de zitting van het wetgevend ligchaam zal openen. Er bestaat ook alle hoop, dat Z. M. na die plegtigheid zijn reisplan naar Parijs en Londen zal kunnen verwezenlijken.

Maar wanneer de Kamers geopend zijn, zal de voorzitter van den raad, de heer de Cavour, Z. M. niet kunnen vergezellen, zoo als daartoe aanvankelijk het voornemen bestond. Het zijn de heeren Massimo d'Aeglio, oud Minister van den raad en thans adjudant des Konings, en Cibrario, Minister van Buitenlandsche Zaken, die het hoofd van den Staat op zijne reis zullen vergezellen.

FRANKRIJK.

De gewezen koningin der Franschen, Maria Amelia, is met den Hertog en de Hertogin van Montpensier te Genua aangekomen. De beide laatste zullen van daar naar Sevilla in Spanje terugkeeren.

— Naar men verneemt, is de heer von Rothschild, betreffende de hooge financiële aangelegenheden, geraadpleegd geworden door de bestuurders der Fransche Bank zoowel, als door die van de Bank van Londen. De genoemde bankier, die dezer dagen uit de Britsche hoofdstad herwaarts is teruggekeerd, moet hebben verzekerd, dat allerwege onder de hoofden van den handelsstand en de voornaamste industriëlen de wensch naar vrede meer en meer levendig wordt.

— De heer Billault, Minister van Binnenlandsche Zaken, heeft eene circulaire gerigt aan de prefecten, waarbij hij de aandacht dier ambtenaren gevestigd heeft op het gebruik, 't welk de Regering wenscht, dat zal worden gemaakt van het krediet van tien millioenen fr., 't welk op last des Keizers bij besluit van 22 September is verleend, ten einde aan de behoeften der lagere volksklassen hier te lande eenigermate te gemoet te komen. Na te hebben opgegeven, hoe groot de som is, over welke elke prefect zal hebben te beschikken, en op de tot dusver reeds door de Regering genomene maatregelen van voorzorg — verklaart de Minister, dat thans al het mogelijke is gedaan, en dat hetgeen nog, ten gevolge van het mislukken van den oogst, voor het gewone verbruik mogt ontbreken, zal moeten worden aangevuld met het van buiten aangevoerd wordende graan. Volgens den Minister moet evenwel niet uit het oog worden verloren, dat de oogst van aardappelen, boekweit en maïs, dit jaar allezins gunstig is geweest.

De Minister vermaant de prefecten, om, bij het verschaffen van werk, naauwkeurig toe te zien, dat aan geene onwaardige personen voordeelen zullen worden toegekend; — om de bijzondere liefdadigheid in geen opzigt te belemmeren, — maar ook vooral om de kwade bedoelingen van oproerstokers te keer te gaan, en de menigte te doen inzien, dat wanorde en onlusten geen korrel graan zullen opleveren, maar integendeel, door het schokken van het algemeene vertrouwen, de algemeene ellende zal vermeerderen. « De mannen des volks (dus eindigt de minister) moeten niet vergeten, dat de keizer, die in 't belang van Frankrijk zooveel, 't welk waarlijk groot en glorierijk is, heeft verrigt, tevens de kalmte en de rust zal weten te handhaven, welke zijn krachtige wil ons heeft teruggegeven. »

— De spoorweg van Straasburg naar Wissemburg en van Wissemburg naar Neustad zal den 23 dezer plegtig worden ingewijd, terwijl de geregelde dienst in de eerste dagen van November een aanvang zal nemen. De Beijersche maatschappij zal de bij deze gelegenheid te geven feesten bekostigen, en de Fransche maatschappij zal eene som van 15,000 francs onder de armen doen verdeelen.

— De orde der Serafijnen, waarvan koning Oscar de versierselen aan keizer Napoleon heeft toegezonden, is de oudste en voornaamste Zweedsche ridderorde: in het jaar 1285 door koning Magnus Ladulos ingesteld, werd zij in 1748 door Koning Frederik I hersteld. Zij bestaat uit slechts eene klasse en wordt alleen geschonken aan Vorsten en aan de hoogste burgerlijke en militaire overheden. Het wapenbord van iederen ridder dezer orde, hetzij Zweed of vreemdeling, blijft voortdurend opgehangen in de kerk van Riddarholm, waar zich de graven der Zweedsche Koningen bevinden, en het overlijden van iederen ridder wordt aangekondigd door het luiden van de groote klok dier zelfde kerk. Behalve den Keizer, is thans slechts één Franschman ridder van de orde der Serafijnen, namelijk de maarschalk Reille, die ook het oudste lid is, daar hij in het jaar 1810 benoemd werd.

— Volgens het door het internationale Congres voor de statistiek genomen besluit, zal het officiële verslag van de werkzaamheden dier Vergadering ook de lijst moeten bevatten van de door zijne leden uitgegeven werk[illegible] statistiek en staatshuishoudkunde.

— Op den spoorweg van Parijs naar Lyon, tu[illegible]
Thomery en Moret, heeft Zondag morgen ten vi[illegible]
een allerdroevigst ongeluk plaats gehad. De sneltrein,
Zaturdag avond ten zeven ure van Lyon vertrokken
is gestooten op een trein, waarmede vee werd ve[illegible]
en welke vooruitging. De schok was vreeselijk; d[illegible]
laatste wagens van den trein met vee zijn verbrijzel[illegible]
een van welke, den voorlaatsten, de geleiders va[illegible]
vee, ten getale van zes en twintig, zich bevonden. Z[illegible]
personen werden gedood, drie zwaar gewond en dr[illegible]
deren ligt gekwetst. Op het berigt dezer treurige ge[illegible]
tenis zijn de hoofdbeambten der Maatschappij na[illegible]
plaats des ongevals gesneld, alsook de plaatselijke [illegible]
heden, de ingenieur en chef van de controle en de p[illegible]
van het departement der Seine-et-Marne. Het verkeer
den weg is spoedig hersteld. Terstond is een onde[illegible]
ingesteld naar de oorzaken dezer ramp.

BELGIE.

De Koning en de graaf van Vlaanderen zijn ui[illegible]
Luxemburgsche te Brussel teruggekeerd.

— De bladen uit Gent melden, dat eergisteren na[illegible]
Somergem een verschrikkelijke moord heeft plaats ge[illegible]
de Markiezin d'Ennetières, geboren baronesse de Dr[illegible]
is op haar kasteel van het leven beroofd. De justitie
alle mogelijke nasporingen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

De algemeene beschouwingen over het Xde hoofd[illegible]
(Oorlog) komen hoofdzakelijk op het volgende neder [illegible]

Over het algemeen heeft het eindcijfer van dit hoofd[illegible]
hetwelk op ƒ 11,685,000 wordt voorgesteld en dus het
gevraagde bedrag voor 1855 weder met ƒ 321,336.31^{5} [illegible]
treft, eenen onaangenamen indruk gemaakt. Om meer
eene reden had men zulk eene hooge aanvrage niet
wacht.

Toen in het voorjaar van 1854 de begrooting van
Departement van Oorlog met ruim een millioen werd
hoogd, was die verhooging aangedrongen door een be[illegible]
op de buitengewone omstandigheden, waarin Europa
keerde. Thans wordt van die buitengewone omstandigh[illegible]
met geen enkel woord meer gerept. Geen schijn zelfs
toont zich van het bestaan der noodzakelijkheid om
opzigt tot 's lands defensie buitengewone voorzorgen te ne[illegible]
In tijd van vollen vrede worden de uitgaven van het
partement van Oorlog tot het straks genoemde cijfer
ƒ 11,685,000 opgevoerd. Maar al te zeer bestaat reden
vrees, dat dit cijfer in het aanstaande jaar nog niet
genoegzaam zal zijn.

Verscheidene leden meenden te moeten verklaren, da[illegible]
tot zulk eene uitkomst niet mogten medewerken. Zoo
in 1854 de hoogere aanvragen voor het Departement
Oorlog hadden ingewilligd, was dit geschied, eensd[illegible]
met het oog op de van regeringswege ingeroepen buite[illegible]
wone omstandigheden, anderdeels en voornamelijk o[illegible]
zij geene verwarring en stremming in de dienst wil[illegible]
helpen veroorzaken. Bleek het hun, dat hetgeen zij [illegible]
eene enkele maal hadden toegestaan, voortdurend en [illegible]
vend zou worden aangevraagd, zij zouden zich in gemo[illegible]
verpligt zien eene andere gedragslijn te volgen, en [illegible]
nadruk het gevoelen voorstaan, dat zoo spoedig moge[illegible]
tot het vroeger normaal cijfer der begrooting van Oorl[illegible]
namelijk dat van ƒ 10,400,000, moest worden teruggeke[illegible]
Dat normaal cijfer is niet uit de lucht gegrepen of v[illegible]
geene verdediging vatbaar. Naauwelijks drie jaren gele[illegible]
heeft de tegenwoordige Minister van Oorlog, aan wi[illegible]
kennis van zaken men gaarne hulde doet, zelf in de K[illegible]
mer, naar aanleiding van eene deswege geopperde twijfeli[illegible]
verklaard, dat eene som van ƒ 10,400,000 voldoende w[illegible]
om in de behoeften van 's lands defensie te voorzien.

Nog uit een ander oogpunt werd de zaak door een[illegible]
leden beschouwd. Zij beweerden, dat de gezamenlijke u[illegible]
gaven voor zee- en landmagt, die vroeger reeds zeer h[illegible]
waren, ten gevolge der daarin gedurende de beide laat[illegible]
jaren gebragte verhooging, tot een cijfer zijn opgevoer[illegible]
hetwelk de finantiële krachten des lands verre overtrof,
op den duur onmogelijk kon worden bijeengebragt. W[illegible]
neer men bij de sommen, thans op de Staatsbegrooting v[illegible]
zee- en landmagt uitgetrokken, die telt, welke uit [illegible]
Indische kas voor hetzelfde doel worden verstrekt, ko[illegible]
men tot een cijfer van veel meer dan 30 millioen. D[illegible]
bedrag is geheel onevenredig aan de uitgestrektheid on[illegible]
hulpbronnen en aan het standpunt, door Nederland in h[illegible]
Statenstelsel ingenomen. Men moest, zeide men, niet ve[illegible]
geten, dat de krijgsmagt hier te lande voornamelijk [illegible]
niet uitsluitend bestemd is, om de inwendige rust en v[illegible]
ligheid te helpen bewaren en niet geroepen kan worde[illegible]
om aan eenen buitenlandschen oorlog deel te nemen. Wi[illegible]
te eeniger tijd onverhoopt de veiligheid des lands van bui[illegible]
bedreigd, de bescherming tegen dat gevaar zou gezoc[illegible]
moeten worden niet in een sterk, gedurende vele ja[illegible]
van vrede met groote kosten onderhouden staand lege[illegible]
maar in de vaderlandsliefde en geestdrift der bevolking.

Ook in verband met de tot nu toe medegedeelde besch[illegible]
wingen werd een bepaald antwoord verlangd op de vraa[illegible]
of de thans voorgedragene begrooting van Oorlog als e[illegible]
normaal budget was te beschouwen, in dien zin, dat daar[illegible]
geen andere uitgaven van buitengewonen aard zijn gebrag[illegible]
dan hetgeen de voeding der manschappen en het paard[illegible]
voeder meer zal kosten, uit hoofde van den hoog gesteg[illegible]
prijs van alle behoeften.

Tegen het tot nu toe aangevoerde werd door verscheide[illegible]
leden in het midden gebragt, dat men verkeerd deed [illegible]
bij de beoordeeling van eene begrooting, als die van, [illegible]

Depart. van Oorlog, voornamelijk zoo niet uitsluitend op het eindcijfer te letten. Die begrooting moest geacht worden opgemaakt te zijn met het oog op art. 178 der Grondwet, waarbij aan den Koning de zorg is opgedragen, dat en alle tijde eene toereikende zee- en landmagt onderhouden worde. Dat grondwets-artikel staat in onmiddellijk verband met het voorafgaande, waarin ook van den pligt tot handhaving der onafhankelijkheid van den Staat en tot beveiliging van het grondgebied wordt gewag gemaakt. Uit den zamenhang dezer beide grondwets-artikelen blijkt reeds, dat men te ver gaat door de roeping onzer landmagt tot de handhaving der inwendige rust en veiligheid te beperken. Ons leger moet zoodanig zijn ingerigt, dat het met vrucht het grondgebied tegen eenen buitenlandschen vijand verdedigen kan. Kon het die roeping niet vervullen, het zou niet als *toereikend* te beschouwen zijn. Houdt men dit in het oog, dan schijnt het gezamenlijk cijfer van de begrooting van Oorlog niet met vrucht te kunnen worden bestreden, dan wanneer men in de bijzonderheden aanwijst, dat de Koning verder gaat dan zijnen grondwettigen pligt; dat de landmagt meer dan toereikend is voor de behoefte. Dat bewijs is niet geleverd.

Nog een ander punt moest niet uit het oog worden verloren. De verhooging der begrooting van het Depart. van Oorlog in de laatste jaren is op zich zelf zeker eene betreurenswaardige omstandigheid. Maar voor ieder, die het gebeurde ten aanzien van onze landmagt met eenige oplettendheid heeft gadegeslagen, was het blijkbaar, dat het vroeger of later tot zulk eene verhooging komen moest. Het is toch bekend, dat men in vorige jaren, door den nood der schatkist gedwongen, een stelsel van afbreken ten aanzien onzer krijgsmagt heeft gevolgd, waardoor deze allengs krachteloos en ontoereikend voor het doel was geworden. Te regt heeft de Regering in den laatsten tijd van die verkeerde stappen willen terugkeeren. Daarenboven was onder het uitgetrokken cijfer, zoo als de tegenstanders der begrooting zelven erkenden, een niet onaanzienlijk bedrag begrepen, dat als van buitengewonen aard moest worden beschouwd. Het gevolg der plaats gehad hebbende zeer aanmerkelijke verhooging in de prijzen der levensmiddelen en van het paardenvoeder kon niet als een verwijt tegen de Regering worden gekeerd.

In eene der afdeelingen heeft men de opmerking niet kunnen terughouden, dat, zoo als ons leger thans is zamengesteld, daarbij weldra geen enkele officier meer zal worden aangetroffen, die den werkelijken oorlog anders dan door studie kent. Men meende dat deze omstandigheid, als een oorlogsgevaar uitbrak, op de diensten, die men van het leger verwachten mogt, eenen ongunstigen invloed zou uitoefenen, en vroeg, of uit dit oogpunt eene zamensmelting, althans wat de officieren betreft, van de krijgsmagt hier te lande met die in Nederlandsch Indie zich niet zeer zou aanbevelen. Het is waar, ook de officieren van het Indische leger hebben geene andere gelegenheid om blijken van beleid en moed te geven, dan nu en dan in een soort van guerilla-oorlog. Maar welk eene uitstekende school zoodanige oorlog op kleinere schaal zijn kan, leert de ondervinding op het groote oorlogstooneel in het Oosten. In allen gevalle zijn de officieren van het Indische leger meer in de gelegenheid om in hun vak uit te blinken, dan de zoodanigen, die nooit anders dan aan vreedzame wapenoefeningen hebben deel genomen.

Wat de onderdeelen der Begrooting aangaat, stippen wij onder anderen het volgende aan:

Men verlangt eene opgave van het getal vrijwillige soldaten, hetwelk op 1 Oct. 1855 bij ieder wapen aan het compleet ontbrak, van het getal miliciens, dat dien ten gevolge in de wapenen is moeten blijven, en van het getal plaatsvervangers, die zich onder de laatsten bevinden.

Men heeft gevraagd, of het Limburgsch contingent, ten gevolge der regeling, die uit een Koninklijk besluit van het vorig jaar is voortgevloeid, nu compleet geacht kan worden, zoodat aan de verpligtingen, die de nieuwe overeenkomst op dit stuk medebrengt, onzerzijds ten volle voldaan is. Verder wenschte men te weten, of het Limburgsch contingent zich nog in eenen staat van *Kriegsbereitschaft* bevindt. Sommige leden meenden, dat er Bondsstaten waren, wier contingent reeds meer tot den voet van vrede was teruggebragt.

De sterke promotie, die in den laatsten tijd bij de artillerie heeft plaats gevonden, heeft de aandacht getrokken. Men meent reden te hebben om aan te nemen, dat bij de daartoe behoorende corpsen, zonder afdoende noodzakelijkheid, tweede luitenants tot eerste luitenants bevorderd zijn, zoodat het incompleet thans vooral in den rang van tweeden luitenant wordt aangetroffen.

Den vorm, waarin de kosten der academie voor de zee- en landmagt op de begrooting worden uitgetrokken, kon men niet goedkeuren. Van het geheel bedrag dier kosten worden de sommen, die voor de kadets in 's Rijks kas worden gestort, afgetrokken, terwijl de goede beginselen van geldelijk beheer medebrengen, dat die stortingen als rijksontvangsten worden verantwoord. Bij het Departement van Oorlog handelt men in dit opzigt in strijd met de regels, die de Minister van Binnenlandsche Zaken zich zelven stelt. Deze heeft toch bij het brengen der kosten van de Delftsche academie op hoofdstuk V het volle bedrag der uitgaven voor die instelling uitgetrokken en de bijdragen der kweekelingen verwezen naar de buitengewone ontvangsten. Zoo als de zaak omtrent de militaire academie behandeld wordt, moet men vragen, op welke wijze het blijkt, dat voor de kadets de volle toelagen in 's Rijks schatkist gestort worden.

Tot haar leedwezen zag de Comm. van Rapp. zich gedwongen, hier eene eigene opmerking bij te voegen. Nadat het tegenwoordige hoofdstuk der begrooting in de afdeelingen onderzocht was, is het wereldkundig geworden, dat op de militaire academie te Breda op nieuw betreurenswaardige ongeregeldheden zijn voorgevallen, en dat met name een in de residentie te huis behoorend jongeling, kort na zijne opneming op de academie, door zijne mede-kadets zoodanig is mishandeld, dat hij de instelling voor goed heeft moeten verlaten. Te regt mag men zich verwonderen, dat binnen het gebouw eener instelling, waarin men meenen zou dat steeds strenge militaire tucht heerschte, ten tweeden male kort achtereen ergerlijke tooneelen van wanorde hebben kunnen voorvallen. Eene nieuwe herhaling van zoodanige tooneelen zou eene smet op geheel de instelling werpen, die niet ligt zou uit te wisschen zijn. De Commissie vraagt dus met aandrang, wat er van deze zaak zij; of daaromtrent het vereischte gestrenge onderzoek heeft plaats gehad; of de schuldigen gestraft zijn; en welke maatregelen de Regering ter betere handhaving der tucht op de militaire academie genomen heeft.

Gaarne ontving men eene opgave van het getal Miniégeweren, die thans in het bezit van het Gouvernement zijn en tevens antwoord op de vraag, of reeds uitdeelingen van deze wapens aan de manschappen hebben plaats gehad.

Bij de opzettelijke overweging der afdeeling Genie heeft men niet kunnen nalaten terug te komen op de reeds zoo dikwijls herhaalde klagte over het in stand houden van vestingen, welker voortdurend bestaan zoo al niet schadelijk, dan toch zeker geheel nutteloos is en in allen gevalle den lande jaar op jaar op aanzienlijke uitgaven te staan komt. Men beweerde daarbij, dat ten aanzien van twee vestingen, namelijk Breda en Nijmegen, in den laatsten tijd maatregelen plaats vinden, die zouden doen vermoeden, dat de Regering ze niet in haren tegenwoordigen stand wilde doen blijven. Men verlangde daaromtrent inlichting, vooral ook om te weten, of de ingezetenen dier beide volkrijke gemeenten nu ook geheel of gedeeltelijk verlost zouden worden van de bezwaren, aan het bewonen eener vesting verknocht.

De vraag is gedaan, of de gronden der in den laatsten tijd verlatene vestingwerken thans reeds alle verkocht of aan het bestuur der domeinen overgegeven zijn.

Voor het corps Maréchaussées worden ƒ 12,000 meer aangevraagd dan op de begrooting van 1855, zonder dat een enkel woord van toelichting daarbij is gevoegd. Het verschil kan, meent men, niet alleen liggen in den hoogen prijs van het paardenvoeder. Men verlangt deswege opheldering en voegde er in eene afdeeling nog de vraag bij, op welke wijze in de kleeding en wapening der maréchaussées, waarvoor men niets vindt uitgetrokken, wordt voorzien.

's Gravenhage, 24 October.

Z. M. heeft aan den heer J. H. L. Meijer, kunstschilder te 's Gravenhage, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der Leopoldsorde, hem door Z. M. den Koning der Belgen geschonken.

Z. M. heeft goedgevonden, de benoeming van A. H. Meerum Terwogt, burgemeester van Sassenheim, tot secretaris dier gemeente, met Zijne goedkeuring te bekrachtigen.

Z. M. heeft mr. P. J. A. M. de Willebois, procureur-generaal bij het prov. geregtshof in Noordbrabant, tijdelijk belast met de functien van directeur van politie in die provincie.

Z. M. heeft aan den heer L. van Bochove, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van ontvanger der dir. belast. en acc. te Sommelsdijk, behoudens aanspraak op pensioen.

Z. M. heeft goedgevonden, den 1en luit. A. J. Zencker, thans op non-activiteit, op pensioen te stellen, en het bedrag van dat pensioen te bepalen op ƒ 504.

Brieven uit Berlijn houden in, dat HH. KK. HH. prins en prinses Frederik der Nederlanden en HD. dochter, prinses Maria, tegen het einde dezer maand in die hoofdstad worden verwacht en tot 17 November aldaar zullen verblijven, om bij de dan te houden feesten tegenwoordig te zijn en vervolgens naar Nederland terug te keeren.

Dezer dagen zal professor Everard, lijfarts van H. M. de Koningin-moeder, zich naar Weimar begeven. Hij zal waarschijnlijk H. M. naar Petersburg vergezellen.

Men verzekert dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal eerst in het begin der volgende maand (men spreekt van 7 November) weder vergaderen zal.

Bij het Departement van Binnenlandsche Zaken zijn, ten behoeve der slagtoffers van den jongsten watersnood, ontvangen twee wissels, als van:

1o. de heeren Schellenbach c. s., te Padang, groot zes honderd vijftig gulden, zijnde de zuivere opbrengst eener bij inteekening door de ingezetenen aldaar gegeven tooneelvoorstelling; en

2o. de directie van het muzijkgezelschap te Padang, groot duizend twee honderd gulden, zijnde de opbrengst van een den 22sten Junij jl. in het schoolgebouw aldaar gegeven concert.

Aanst. Zondag zal, ten gevolge der dispositie van den Minister van Oorlog, om in sommige vestingen detachementen kavallerie te plaatsen, ten einde de officieren der infanterie in de rijkunst te oefenen, een detachement sterk 24 man, een onderofficier en drie brigadiers, van het 2e eskadron van het 4e regement dragonders, alhier in garnizoen, onder geleide en kommando van den luit. Barneveld, naar de vesting Breda marcheren.

Het is reeds meermalen gebeurd, dat openbare werken in de nabijheid van verdedigingswerken werden aanbesteed of met den aanleg daarvan werd begonnen, alvorens, overeenkomstig de bepalingen der wet van den 21 December 1853 (*Staatsblad* no 128), de koninklijke vergunning was gevraagd of bekomen, waarvan het gevolg is, dat de militaire ingenieurs alsdan met grooten spoed de bestekken moeten opmaken, zoodat somtijds de zaak niet behoorlijk kan worden onderzocht.

Vermits het wenschelijk is dat hierin worde voorzien en de regelmatige opvolging van de wettelijke voorschriften voor het vervolg zooveel mogelijk worde verzekerd, heeft de staatsraad commissaris des konings in de provincie Zuidholland, bij circulaire van 19 dezer de gemeente-besturen, voor zooveel hunne gemeenten daarbij betrokken mogt zijn, indachtig gemaakt aan de wet van 21 Dec. 1853 (*Staatsblad* no 128), en wel bepaaldelijk aan het 28 art., waarbij uitdrukkelijk is voorgeschreven, dat geene dijken, wegen, bruggen en andere werken, binnen de groote kringen van vestingwerken der 1, 2 en 3 klasse mogen worden gemaakt, veranderd of weggenomen, zonder dat daartoe 's Konings vergunning is verkregen, en die mitsdien, alvorens tot de aanbesteding of de uitvoering van zoodanige werken worde overgegaan, zal moeten worden gevraagd en verkregen zijn.

Heden hebben de najaars-vergaderingen der Synodale Commissie een aanvang genomen.

Wij vernemen dat eergisteren in eene vergadering van het hoofdbestuur der vereeniging het *Metalen Kruis*, de vice-admiraal Lucas zitting heeft genomen, ter vervanging van wijlen den vice-admiraal Koopman.

Aan de *Amst. Ct.* wordt uit 's Hage geschreven, dat Z. Ms. schroefschoener *Montrado*, die blijkens den in de vorige week op de reede van Vlissingen gedanen proeftogt, thans in alle opzigten, als stoomschip en zeilschip, voldaan heeft, met de eerste gunstige gelegenheid het vaderland zal verlaten, met bestemming naar Oost-Indië. Tegen medio November zou de *Medusa* insgelijks derwaarts vertrekken.

In deze residentie zijn aangekomen en aan het hôtel *de l'Europe* afgestapt de ridder Brunet, consul-generaal van Z. M. den Keizer van Rusland te Amsterdam, en de heer Alexandre Przezdzicki, komende van Warschau.

Het dagblad van Keulen meldt, dat de Rhijn-spoorweg-maatschappij met den Pruissischen staat in onderhandeling is getreden tot hervatting van de werken van den reeds gedeeltelijk aangelegden weg aan de linkerzijde van den Rhijn tot verbinding van Keulen met Bingen. De compagnie zou eveneens voorstellen den weg aan te leggen, waartoe concessie verleend is van Keulen naar Nijmegen over Crefeld en Venlo. Men dacht dat de onderhandelingen deswege een goeden uitslag zouden hebben. Men weet dat sinds lang de concessie is aangevraagd tot den aanleg van een ijzeren spoorweg van Maastricht naar Venlo en Ruhrort; de aanvraag daartoe is geschied door de vereeniging Suermondt enz., welke de concessie heeft erlangd voor den weg tusschen Luik en Maastricht, langs den regter Maasoever. Indien beide ontwerpen mogten worden verwezenlijkt, dan zouden op die wijze nieuwe belangrijke linien van gemeenschap worden geopend, aan de eene zijde tot in het hart van Nederland, aan den anderen kant met geheel Noord-Duitschland, met name de Rhijn-streken, tot in Zwitserland, alwaar men zich in den jongsten tijd ook meer en meer met den aanleg van spoorwegen bezig houdt, terwijl door den weg langs de Maas en de Vesdre de gemeenschap met Frankrijk ook zeer zou worden bevorderd.

Gisteren heeft zich eene commissie uit de staten der provincie Noord-Holland vervoegd ten huize van den afgetreden commissaris des konings, den heer Mr. D. J. van Ewijck van de Bilt, ten einde aan Z. H. E. G. den dank der staten over te brengen voor de vele en gewigtige diensten, gedurende een tijdvak van ongeveer zestien jaren aan dit gewest bewezen. Bij die gelegenheid is tevens aan Z. H. E. G. uit naam der staten en van den griffier als een blijk van erkentelijkheid hunnerzijds aangeboden een fraai bewerkte zilveren vaas.

Dit stuk, in eleganten vorm vervaardigd, bezit daarenboven hooge kunstwaarde, door het kolossale drijfwerk. Op de vaas zelve, of het bovengedeelte, bevinden zich twee gedreven schilden, op één van welke het wapen van Noord-Holland en relief is geplaatst, terwijl op het andere schild is gegrift:

« De leden en griffier der Staten van Noord-Holland aan den afgetreden commissaris des Konings, 1855. »

Amsterdam, 23 Oct. Heden hield de Remonstrantsche Broederschap eene vergadering te dezer stede, ter vervulling der vacature, bij de kweekschool ontstaan door het overlijden van den hoogleeraar A. des Amorie van der Hoeven. Tot zijn opvolger werd benoemd de WelEerw. Zeer Gel. heer Dr. H. N. van Teutem, predikant te Rotterdam. De nominatie bestond uit de predikanten Dr. van Teutem, Dr. J. Tideman en C. W. van der Pot, allen te Rotterdam, en J. H. Maronier, te Leiden, terwijl op het tweetal waren geplaatst Dr. van Teutem en Dr. Tideman. De benoemde maakte gewigtige bedenkingen en heeft besloten den volgenden dag zijn afdoend besluit aan de Vergadering bekend te maken.

— Het Prov. Geregtshof alhier heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van H. Folkers, en hem vrijsprekende van den voorbedachten rade, veroordeeld wegens moedwilligen manslag tot zeven jaren gevang. genisstraf.

Rotterdam, 23 Oct. Naar men verneemt, zijn hier gisteren gearresteerd twee personen, B. en R., beschuldigd van met eene door hen opgemaakte acte twee Duitsche gelieven te hebben misleid, door hun te doen gelooven, dat zij nu gehuwd waren en daarvan dat bewijs tegen goede betaling ter hand hebben gesteld. Te Liverpool met bestemming naar Amerika aangekomen, schijnt men de huwelijks-acte hetwijfeld te hebben, waarop de ontdekking van het feit eerst gevolgd is.

— Met genoegen kunnen wij melden, dat door wijlen den heer Mr. D. Ezechiels, onlangs alhier overleden, bij uitersten wil aan drie instellingen van verschillende Christelijke gemeenten dezer stad, aan elk een legaat vermaakt is, en wel aan het Gereformeerde Burger-Weeshuis, aan het Weeshuis der Evangelisch Luthersche gemeente en aan het Weeshuis der Roomsch-Katholijke gemeente, aan de Leeuwenstraat.

De Hollandsche Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen hield op 15 September jl. hare jaarlijksche Algemeene Vergadering te Rotterdam; onder voorzitting van den Wel Ed. Zeer Gel. Heer Dr. G. A. Schneither, die de bijeenkomst met eene redevoering over «het verhevene in de tragedie der ouden» opende.

Hierop deed de Algemeene Secretaris verslag van de voornaamste handelingen en voorvallen; sedert de laatste algemeene vergadering, op 15 September des vorigen jaars te Dordrecht gehouden, en van den tegenwoordigen toestand der Maatschappij.

Na eene mededeeling van den Penningmeester der voorzittende afdeeling, betrekkelijk de rekening en verantwoording en de algemeene onkosten der Maatschappij, werden uit de voorgestelde vragen de volgende aangenomen, om beantwoord te worden vóór of op 1 Januarij 1857:

Uit het vak der Wijsbegeerte:

«Eene Geschiedenis der Wijsbegeerte in Nederland.»

Uit het vak der Taalkunde:

«Welke zijn de gebreken in de taal en den stijl onzer Wetten en welken weg heeft de Wetgever in te slaan om die zooveel mogelijk te vermijden?»

Voor eene proeve van Poëzy:

«Laurens Janszoon Koster; (bij de oprigting van een hem waardig standbeeld).»

De Maatschappij herinnert dat zij vóór of op 1 Januarij 1856 de antwoorden verwacht op de volgende in het jaar 1854 uitgeschreven Prijsvragen:

Uit het vak der Theorie der Schoone Kunsten:

«Geschiedenis van het Hollandsche Blijspel.»

Uit het vak der Geschiedenis:

«Geschiedenis der staatkunde van Jan de Wit.»

Voor eene proeve van Proza:

«Een Tooneelspel, waarin Nederlandsche karakters worden voorgesteld.»

Verder werd aan de Vergadering medegedeeld, dat op de derde der in het jaar 1853 uitgeschreven Prijsstoffen als:

Uit het vak der Wijsbegeerte:

«Wat kan uit de eigenaardigheden der taal bij verschillende Volkeren worden opgemaakt omtrent hun zedelijk karakter?»

Uit het vak der Taalkunde:

«Geeft het verschil der taalstammen reden tot gegronden twijfel, of het menschelijk geslacht uit één menschenpaar is voortgesproten?»

Voor eene proeve van Poëzy:

«De Droogmaking van het Haarlemmermeer,»

drie antwoorden waren ingekomen, van welke een geteekend met de spreuk:

«Schoon eeuwen door een vloed bedolven,
«Ben ik ontwoekerd aan de golven,
«Herschapen tot zeer vruchtbaar land,
«Dat men beweit, bebouwt, beplant.
«Zoo overwint men met de tijd,
«Door ongemeene kunst en vlijt,
«Den drooggemalen waterplas
«In schoonen bouw en klavergras.»

als te laat ingekomen, is ter zijde gelegd, terwijl de beide anderen, geteekend met de spreuken: «Zoo wint de landleeuw grond, zoo puint hij gout uit schuim. — Vondel» en «Hier gaat het anders toe. hier rijst een seldsaem wesen. Hier is een nieuw geval; een wonderstuck te lesen. — Cats.» even als het antwoord op de in 1853 bij herhaling uitgeschreven prijsstof:

Voor eene proeve van Poezy:

«De Christen-Zendeling.»

geteekend met de spreuk: «Soli Deo Gloria,» de eer der bekroning ten eenemale onwaardig zijn gekeurd.

De Vergadering besloot deze en de overige, onbeantwoord gebleven, prijsvra en in te trekken.

Leijden, 22 Oct. Heden promoveerde alhier tot doctor in de regten de heer L. G. A. van der Wijst van Rotterdam met *Theses.*

Arnhem, 23 October. Bij vonnis der arrond.-regtbank alhier van 20 dezer, is G. v. B., oud 14 jaren, arbeider, wonende te Geldersch (Veenendaal), wegens moedwillige beschadiging van een telegrafisch toestel, door met een steen te werpen tegen en vernielen van eene porseleinen schijf aan een paal van 's Rijks-telegraaf onder de gemeente Geldersch (Veenendaal), veroordeeld tot eene gevangenisstraf van [illegible] weken.

Zoover ons bekend is, is deze de eerste overtreding van dien aard, welke aan de kennisneming van den strafregter is onderworpen.

— Heden morgen om 11 ure vertrok van hier weder een extra-trein naar Emmerich, met de heeren inspecteur-generaal van den waterstaat, v. d. Kun, den hoofd-ingenieur van den waterstaat in deze provincie, den president van de directie van den Rhijnspoorweg en sommige directeuren en ingenieurs van dien weg.

De brug te Elten nadert hare voltooijing, zoodat men binnen eenige dagen de plegtige opening voor het publiek te gemoet ziet. (*Arnh. Ct.*)

Amersfoort, 23 Oct. Ll. Zondag is de heer Mr. J. Scheltus van Leusden, lid van de arrond.-regtbank alhier, overleden.

De *Amersf. Ct.* zegt dienaangaande: De stad Amersfoort heeft eenen harer waardigste, harer meest geachte burgers verloren.

Ofschoon de overledene in den laatsten tijd van zijn leven alleenlijk de betrekking vervulde van lid van de regtbank van het arrondissement zijner woonplaats, was hij vroeger in vele andere openbare betrekkingen geplaatst geweest en ook, bij de invoering der nieuwe wetgeving op de provinciale en gemeentelijke vertegenwoordiging, bij continuatie tot lid benoemd van de Staten van het gewest en van den raad der gemeente. In alles betoonde hij zich een man van voorbeeldeloozen ijver, strikte naauwgezetheid en ware godsdienstigheid. Met de belangen van zijne mede-ingezetenen bekend, gelijk niemand meer dan hij zulks kon zijn, en bovendien onafhankelijk door karakter en stand, stond hij die belangen steeds voor, zooveel in zijn vermogen was.

Wageningen, 22 Oct. In eene openbare vergadering van den gemeenteraad, had heden de plegtige uitreiking plaats van de bronzen medaille, bij Zr. Ms. besluit van den 16 Julij jl., aan G. Verwaaijen, schipper alhier, toegekend, voor betoonden moed, beleid en zelfopoffering bij den jongsten watersnood in Maart ll. Dezelve werd aan den bekroonde, met eene gepaste toespraak, door den heer burgemeester, als voorzitter overhandigd.

Nieuwe Diep, 23 Oct. Men verneemt dat de kapt.-luit. ter zee B. G. Escher op zijn verzoek met 1 Nov. a. s. eervol is ontslagen als kommandant van Zr. Ms. instructiebrik *de Zeehond*, terwijl in zijne plaats benoemd is de kapt.-luit. ter zee M. C. van Vreeland.

Texel, 23 Oct. Heden is alhier binnengekomen Z. Ms. fregat *Doggersbank*, onder bevel van den kapitein ter zee, W. Stort, aan boord hebbende Z. K. H. den prins van Oranje, terugkeerende van een kruistogt in de Middellandsche zee, laatst van Madera en Teneriffe.

Middelburg, 22 Oct. Wij vernemen dat door gedeputeerde staten van Zeeland de voordragt voor een schoolopziener in dit schooldistrict, door de provinciale commissie van onderwijs opgemaakt en bestaande uit de heeren Mr. C. W. E. Vaillant en Ds. A. M. Cramer, zonder bijvoeging aan Z. M. den Koning is opgezonden.

Zierikzee, 20 Oct. Heden is zekere J. de K., vleeschhouwer alhier, in zijne woning gearresteerd en naar het huis van arrest overgebragt, als verdacht van frauduleus bankroet te hebben gepleegd. Van de maand Mei was hij naar Belgie gevlugt, doch sedert eenigen tijd heimelijk terug gekomen, hebbende hij zich op een zolder verborgen gehouden. (*M. Ct.*)

Eindhoven, 22 Oct. De Arrond. Regtbank zal op aanstaanden Maandag uitspraak doen in de zaak van den WelEerw. heer A. van Moorsel c. s.

✱ **Roermond**, 22 Oct. Bij de verkiezing van een lid der Provinciale Staten in Limburg, in plaats van den heer Beerenbroek, die zijn ontslag genomen heeft, zijn in dit hoofd-kiesdistrict uitgebragt 299 geldige stemmen, zoodat de volstrekte meerderheid was 150 stemmen. Geen der kandidaten heeft de volstrekte meerderheid erlangd. Er moet eene herstemming plaats hebben tusschen de heeren G. Janssens, inspecteur van de jagt en visscherij, die 108 en G. Ch. H. Guillon, notaris, die 96 stemmen heeft bekomen.

Het onlangs medegedeelde berigt, dat het kasteel, de heerlijkheid en de vaste goederen van Loon op Zand, tot dusver de eigendom der familie Salm Salm, zouden worden verkocht, kan ten stelligste worden tegengesproken. (*N. R. Ct.*)

Almelo, 23 Oct. De firma G. en H. Salomonson heeft voor een bedrag van niet minder dan *f* 202,000 deelgenomen in de kapitale uitbreiding van 11 ton nominaal, der Overijsselsche Kanalisatie-Maatschappij, en zich bovendien, naar wij vernemen, bereid verklaard, ook nog de deelneming voor de stad over te nemen. Bij de ingenomenheid met het plan en de gunstige vooruitzigten der Maatschappij bestaat er genoegzame zekerheid, dat de aandeelhouders nagenoeg eenstemmig zullen deelnemen en dat de finantiële bezwaren der Maatschappij zullen overwonnen zijn.

De vaart op het kanaal wordt van dag tot dag levendiger. Er zijn in deze maand oogenblikken geweest, waarop meer dan dertig schepen gelijktijdig in de haven lagen.

De raad van administratie der Overijsselsche Kanalisatie-maatschappij heeft dezer dagen beslist, dat het kanaal van Deventer op Dalmsholte langs Raalte zal gaan. Bij de reeds gunstige ligging en bloeijenden toestand der plaats zal deze nieuwe waterweg voor Raalte eene bron van welvaart te meer wezen.

Dalfsen, 22 Oct. Bij den aanleg van een Engelsch werk nabij het kasteel Rechteren, heeft men op eene diepte van slechts twee voet in den grond twee menschelijke geraamten gevonden, waarover men zich in allerlei gissingen verdiept.

Correspondentie.

Tot geruststelling van onzen Correspondent te Dinxperlo kan strekken, dat zijne brieven behoorlijk zijn ontvangen.

— × hoopt, dat de ingezetenen zich er al meer en meer van mogen doordringen, dat het allezins geoorloofd, ja pligtmatig en menschlievend is, om drenkelingen onverwijld hulp en bijstand te verleenen, en zoo mogelijk, de levensgeesten bij hen op te wekken. Hij wordt tot deze aanmerking geleid, uithoofde van het ongelukkig voorval op Maandag jongstleden. Toen heeft men toch gewacht tot dat de politie tegenwoordig was, of bevel tot vervoer had gegeven. Gedurende eenigen tijd bleef de drenkeling op een veld, dat zich in de nabijheid bevond, liggen, zonder dat geneeskundige bijstand kon worden verleend; × vraagt, of daardoor de mogelijkheid niet wordt benomen, ongelukkigen in het leven terug te roepen, en of die toestand door dergelijke handeling niet eer wordt verergerd.

Aanbestedingen.

Op 29 Oct. ten 11 ure te Amsterdam aan 's Rijks werf: de levering van 1o. ijzeren kombuizen en 2o. munitiekisten.

Op 31 Oct. ten 12 ure te Delft, op het bureau der artillerie stapel- en constructie-magazijnen: de levering van eene partij kalfs-, pinken- en tuigleder.

Op 31 Oct. ten 4 ure te Eindhoven in het huis van arrest: de voeding en verpleging der gevangenen met al den aankleve van dien over het jaar 1856.

Op 2 Nov. ten 12 ure te 's Hertogenbosch, aan het locaal [van] het prov. bestuur: het gereedmaken en dam[men,] gedeeltelijk begrinden en bestraten van den [be]staanden weg van Oud-Gastel naar Rosenda[al,] eene lengte uitmakende van 6423 ellen.

Op 3 Nov. ten 4 ure te Roermond in het huis van arre[st:] het onderhoud der gevangenen in dat gesticht vo[or] het jaar 1856.

Op 17 Nov. ten 1 ure te Brielle op het raadhuis aldaar: [de] voeding en verpleging der gevangenen over h[et] jaar 1856.

Kon. Fransche Schouwb., Donderd., 25 Oct. 6½ ur[e.]

LE DOMINO NOIR. opéra comique en 3 actes; en LE[S] 1éres AMOURS, vaudeville en un acte.

Kon. Holl. Schouwb., Vrijdag, 26 October 6½ ur[e.]

DE STULP IN DE BREMSTRUIKEN, melodrama in [...] tafereelen met een Voorspel

227ste Nederlandsche Staats-Loterij.

14e LIJST. 5e KLASSE.

Uitgekomen Hooge prijzen:

Geene.

Per Telegraaf.

De jongste berigten van het oorlogstooneel aan den Dnieper, zijn van den 22sten dezer. Zij houden in: «Tot heden avond is er niets bijzonders tusschen Kinburn en Nicolaïeff voorgevallen. Eenige schepen der bondgenooten hebben getracht den Bug en den Dnieper op te varen; doch hebben spoedig daarna afgehouden.»

Deze berigten gewagen met geen woord van het doen springen der werken van Otchakow, zoodat dit allezins bevestiging verdient.

Prijs-Courant der Effecten.

PER TELEGRAAF.

AMSTERDAM, 24 October 1855.

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2 1/2	63 1/8	5/16	1/8
Dito dito 1844.	3	74 3/8	—	—
Dito dito 1844.	4	92 1/16	3/16	1/16
O. I. L. 1844 . . .	4	—	—	—
Amort. Synd.	3 1/2	—	—	—
Hand.-maats.	4 1/2	124	—	—
BELGIE. certific. bij *Rotschild.* . .	2 1/2	49 7/8	15/16	7/8
RUSL. Bij *Hope* 1798 en 1816 . .	5	100 1/8	1/4	1/8
Dito 1828—1829 . .	5	99 7/8	—	—
Insch. in Assign. . .	6	—	—	—
Cert. van dito. . . .	6	—	—	—
Neg. 1831—1833. .	5	81 1/4	—	—
Hope en C°. 1840.	4	74 3/4	—	—
Stieglitz.	4	74 1/4	—	—
dito. 1854.	5	80	80 1/4	80
Nieuwe Engels. . . .	4 1/2	86	1/8	—
POLEN. Certific. . .	4	—	—	—
Aand. Lot. fl. 500.		—	—	—
SPANJE. Nieuwe . .	1 1/4	19 1/16	1/8	1/16
Buitenl.	3	37 7/8	—	—
Binnenl. 6/m. . . .	3	31 5/8	3/4	3/4
Cert. Coup.		4 1/8	3/16	—
Amortisable		—	—	—
PORTUG. Lond. . . .	3	39 13/16	40	40
OOSTENR. Metal. 1816—1852. . . .	5	62 1/2	5/8	1/2
Dito 1849—1854. .	5	73 1/8	3/16	1/8
Dito Zilv. Nation. .	5	66 9/16	11/16	9/16
Dito 1847—1852. .	2 1/2	31 1/4	3/4	—
PRUISS. Lot. 1854. .	3 1/2	193	—	—
BRAZ. Lond. 1824. .	5	—	—	—
PERU "	4 1/2	—	—	—
MEXICO "	3	18 11/16	13/16	3/4
GREN. "	2 3/4	17 1/4	5/16	—
Uitgestelde.		—	—	—
ECUAD. Lond. . . .		3 1/4	—	—
VENEZ. " . . .	4	26 1/8	5/16	1/4
Uitgestelde.	1 1/2	—	—	—

Onbeduidende handel; Rossen en Hollandsche meer aangeboden; Portugal gezocht.

LONDEN, heden.

Eng. geconsolid.	3 pCt.	87 3/4 à	—
Spanje.	1 1/4 "	19 1/4 à	—
Mexico	3 "	19 7/8 à	—

PARIJS, heden.

Fransche certific.	4 1/2 pCt. fr.	—
" "	3 "	64.85 tot lure
Spanje	3 "	—
"	1 1/4 "	—

WEENEN, heden.

Metalliek	5 pCt.	—
Nationaal	5 "	—
Wissel London	"	—
Zilver	"	

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.